

Praha, 2. listopadu 2020

Jste doma kvůli zavřenému provozu? Vypomáhat v nemocnici či sociálních službách můžete. Zaměstnavatel o příspěvek z Antiviru nepřijde

Zákoník práce nijak nebrání výpomoci ve zdravotnictví či sociálních službách volným zaměstnancům z nuceně uzavřených provozů. Může se jednat např. o pracovníky gastronomických zařízení, maloobchodu, služeb atd. Jejich zaměstnavatelé se také nemusí obávat, že přijdou o příspěvek z programu Antivirus.

Česká republika se v současné době potýká s nedostatkem personálu ve zdravotnictví a sociálních službách v důsledku sílící pandemie nákazy COVID-19. Narůstají počty nemocných, zvyšuje se absence pracovníků v důsledku karantén či nutnosti zajištění péče o dítě z důvodu uzavření školských zařízení. Kapacity zdravotního a sociálního systému a jejich schopnost zvládnout krizovou situaci jsou přitom zcela závislé na dostatečném personálním obsazení.

Na druhé straně opatření, která vláda přijímá s cílem zamezit šíření nákazy, vyvolávají překážky v práci zaměstnancům v řadě profesí. Ti se tak stávají de facto volnou pracovní silou. Na ministerstvo práce a sociálních věcí se řada z nich obrací se zájmem využít čas zejména ve prospěch zdravotnictví či sociálních služeb. Obávají se však, že by takový postup byl v rozporu se zákony a rovněž toho, aby jejich současný zaměstnavatel nepřišel o nárok na refundaci mzdových nákladů v rámci programu Antivirus.

Ministerstvo práce a sociálních věcí daný postup preferuje

„Velmi si cením ochoty lidí, kteří se chtějí zapojit do pomoci a přispět tak k řešení současné krize. Ujišťuji proto všechny, zaměstnance i jejich zaměstnavatele, že je skutečně možné volný čas využít k výpomoci v nemocnicích či sociálních službách, a to, aniž by zaměstnavatel ztratil nárok na podporu v rámci programu Antivirus“, uvedla ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová (ČSSD).

Podle § 304 odst. 1 zákoníku práce platí, že zaměstnanci vedle svého stávajícího zaměstnání mohou vykonávat jinou výdělečnou činnost pouze s předchozím písemným souhlasem svého zaměstnavatele. Právě v současné krizové situaci je nanejvýše žádoucí, aby se zaměstnanci, pro které jejich dosavadní zaměstnavatel nemá dočasně práci, zapojili do činnosti v oblasti kritické infrastruktury. Výkon vedlejší výdělečné činnosti však nesmí bránit plnění pracovních povinností u dosavadního zaměstnavatele. Odpadne-li tedy důvod překážky v práci, musí být zaměstnanec připraven obnovit pracovní činnost pro svého zaměstnavatele.

Důležité tedy je, aby se zaměstnanci, kteří chtějí přispět svojí prací k řešení současné personální krize, se svým zaměstnavatelem dohodli a postup koordinovali.

Taková výpomoc „volných zaměstnanců“ tedy není překážkou pro jejich zaměstnavatele, aby mohli čerpat příspěvek z programu Antivirus. Příspěvek se váže výhradně na vznik překážek v práci u stávajícího zaměstnavatele, a pokud trvají, je zaměstnavateli poskytován. To, zda dotčení zaměstnanci vykonávají přechodnou pracovní činnost ve zdravotnictví či sociálních službách, není pro poskytnutí příspěvku relevantní.